

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2020 YILI TEMMUZ AYI VERİ BÜLTENİ

DIŞ TİCARET, TİCARET, ESNAF ve KOOPERATİFLERE İLİŞKİN GEÇİCİ İDARI VERİLER

DIŞ TİCARET İSTATİSTİKLERİNDE UYGULANAN SİSTEMLER

Tüm dünyada dış ticaret istatistikleri iki ana kategoride yayımlanmaktadır: “Genel Ticaret Sistemi (GTS)” ve “Özel Ticaret Sistemi (ÖTS)”. Genel Ticaret Sistemi’nde (GTS), Gümrük alanlarına ve serbest bölgelere giren ve çıkan mallar da dış ticaret verisinde yer almaktadır. Özel Ticaret Sistemi’nde (ÖTS) ise gümrük sınırı esas alınmaktadır. Bu tanıma göre serbest bölgeler ve gümrük antrepoları gümrük sınırı dışında yer almaktadır.

Dünya örneklerine bakıldığında; GTS kullanımının ÖTS’ye nazaran daha yaygın olduğu görülmektedir. Türkiye’nin de dâhil olduğu 74 ülke ÖTS ile dış ticaret verilerini açıklamaktadır. AB ülkeleri genellikle ÖTS’yi tercih ederken, İngiltere başta olmak üzere bazı AB ülkeleri ile beraber, ABD, ÇHC, Kanada, Japonya, Rusya, G. Kore ve Hindistan gibi toplam 117 ülke ise GTS’yi kullanmaktadır. Fransa ve İtalya ise ÖTS’yi benimsemektedir. Ülkelerin çoğu tek bir sisteme göre veri yayımlamakla birlikte, her 2 sisteme göre de veri üretilebilmektedir. Ülkemiz Merkez Bankası da Ödemeler Dengesi hesaplarında GTS’yi kullanmaktadır.

2019 yılı itibariyle, dış ticaret istatistikleri hem Genel Ticaret Sistemine göre, hem de Özel Ticaret Sistemine göre analiz edilerek açıklanmaktadır.

2020 yılı Temmuz ayına ilişkin dış ticaret verileri Bakanlığımız idari kayıtlarından, diğer dönemlere ilişkin veriler ise Bakanlığımız ve TÜİK ile ortaklaşa hazırlanarak TÜİK tarafından kamuoyu ile paylaşılan resmi dış ticaret verilerinden derlenerek hazırlanmıştır.

Diğer taraftan, GTS ve ÖTS kapsamındaki Resmi Dış Ticaret İstatistikleri, her ayın son iş günü TÜİK’ in resmi internet sayfasından kamuoyuna duyurulmaktadır.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2020 YILI TEMMUZ AYI VERİ BÜLTENİ

I. DIŞ TİCARET VERİLERİ

I.I.A. GTS Kapsamında Genel İhracat ve İthalat

Temmuz ayında ihracat bir önceki yılın aynı ayına göre % 5,78 oranında, ithalat ise % 7,66 oranında azalmıştır.

2020 yılı Temmuz ayında geçen yılın aynı ayına göre;

- İhracat, % 5,78 azalarak 15 milyar 12 milyon dolar,
- İthalat, % 7,66 azalarak 17 milyar 756 milyon dolar,
- Dış ticaret hacmi, % 6,81 azalarak 32 milyar 768 milyon dolar olurken,
- Dış ticaret açığı ise % 16,78 oranında azalarak 2 milyar 744 milyon dolara gerilemiştir.
- İhracatın ithalatı karşılama oranı da % 84,5 seviyesine yükselmiştir.
- Altın hariç ihracatın ithalatı karşılama oranı % 93,9 değerine ulaşmıştır.

Mart ayından itibaren tüm dünyayı hem sosyal hem de ekonomik anlamda çok büyük oranda olumsuz etkileyen Covid-19 salgını nedeniyle dünya ekonomilerinde yaşanan daralmanın olumsuz etkilerinin, hem ülkemizin hem de dünya ekonomilerinin normalleşme sürecine girdiği Haziran ayından itibaren ortadan kalkmaya başladığı görülmektedir.

Haziran ayında başlayan bu olumlu trendin Temmuz ayında hızlanarak daha da belirgin hale geldiği anlaşılmaktadır. Nitekim, Nisan ayında 8 milyar 975 milyon dolar olan ihracatımız, Mayıs ayında 9 milyar 956 milyon dolara, Haziran ayında 13 milyar 462 milyon dolara ve Temmuz ayında da 15 milyar 11 milyon dolara yükselmiştir. **İhracatımız pandemi öncesi seviyelerini de aşarak, 2020 yılının en yüksek ihracat değerine ulaşmıştır.** Bu değer ile en yüksek ikinci Temmuz ayı ihracat değeri gerçekleşmiştir.

İlaveten, **Temmuz ayında ihracatımız, Haziran ayına göre % 11,5 oranında artış göstermiştir.** Temmuz ayı çalışma günü bazında günlük ortalama ihracatımız ise, Haziran ayına göre %16,8 artışla 715 milyon dolara ulaşmıştır. Bu gelişmeler sonucunda, Ocak-Haziran döneminde % 75,9 olan ihracatın ithalatı karşılama oranının da Ocak-Temmuz döneminde % 77,2 seviyesine çıktığı görülmektedir. 2019 yılı Temmuz ayında % 82,9 olan ihracatın ithalatı karşılama oranı, 2020 yılı Temmuz ayında % 84.5'e yükselmiştir.

İşlenmemiş veya yarı işlenmiş **altın dış ticareti hariç olarak bakıldığında ise Temmuz ayında ihracatın ithalatı karşılama oranı ise % 93,9 olmuştur.** Ocak-Temmuz döneminde ise % 83,6 değerine ulaşmıştır.

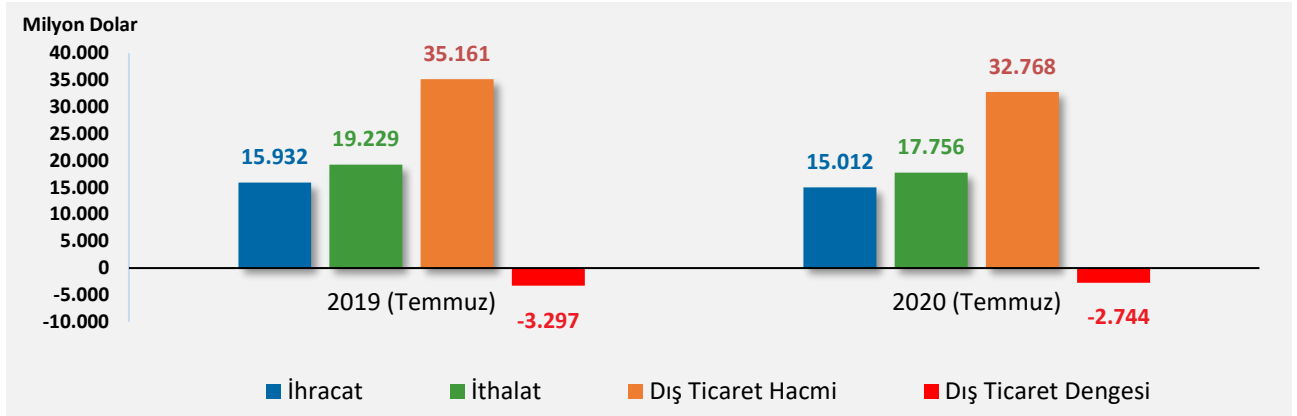

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2020 YILI TEMMUZ AYI VERİ BÜLTENİ

Tablo 1: GTS'ye Göre Dış Ticaret Verileri (Milyon Dolar)

Dış Ticaret	Temmuz			Ocak-Temmuz		
	2019	2020	Değişim (%)	2019	2020	Değişim (%)
İhracat	15.932	15.012	-5,78	104.296	90.032	-13,68
İthalat	19.229	17.756	-7,66	121.381	116.651	-3,90
Dış Ticaret Hacmi	35.161	32.768	-6,81	225.677	206.683	-8,42
Dış Ticaret Dengesi	-3.297	-2.744	-16,78	-17.085	-26.618	55,80
İhr./ İth. Karşılama Oranı (%)	82,9	84,5		85,9	77,2	

Grafik 1: GTS'ye Göre Aylara Göre Dış Ticaret Verileri

GTS kapsamında son 12 aylık dönemde,

- İhracat bir önceki döneme göre % 7,51 oranında azalış ile 166 milyar 569 milyon dolar, ithalat ise % 1,13 oranında artış ile 205 milyar 615 milyon dolar olmuştur.
- Dış ticaret hacmi bir önceki döneme göre % 2,93 oranında azalarak 372 milyar 184 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. İhracatın ithalatı karşılama oranı ise % 81,01 olmuştur.

I.I.B. GTS Kapsamında Geniş Ekonomik Grupların (GEG) Sınıflamasına Göre İhracat ve İthalat

En fazla ihracat "Ham madde (Ara mallar)" grubundan yapılmıştır.

2020 yılı Temmuz ayında Geniş Ekonomik Grupların sınıflamasına göre ihracat incelendiğinde; en çok ihracat "Ham madde (Ara mallar)" (7 milyar 4 milyon dolar) grubunda yapılırken, bu grubu sırasıyla "Tüketim malları" (6 milyar 154 milyon dolar) ve "Yatırım (Sermaye) malları" (1 milyar 748 milyon dolar) grupları takip etmiştir.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2020 YILI TEMMUZ AYI VERİ BÜLTENİ

Tablo 2: GEG Sınıflamasına Göre İhracat (Milyon Dolar) (GTS)

Sıra No	Sektör adı (İhracat)	Temmuz			Ocak-Temmuz		
		2019	2020	Değişim (%)	2019	2020	Değişim (%)
1	Yatırım (Sermaye) malları	2.050	1.748	-14,70	12.814	10.093	-21,24
2	Ham madde (Ara mallar)	7.554	7.004	-7,28	49.789	43.733	-12,16
3	Tüketim malları	6.231	6.154	-1,23	41.140	35.619	-13,42
	Diğer	97	105	7,55	553	587	6,13
	Toplam	15.932	15.012	-5,78	104.296	90.032	-13,68

En fazla ithalat “Ham madde (Ara mallar)” grubundan yapılmıştır.

2020 yılı Temmuz ayında Geniş Ekonomik Grupların sınıflamasına göre ithalat incelendiğinde; en çok ithalat “Ham madde (Ara mallar)” (12 milyar 855 milyon dolar) grubunda yapılırken, bu grubu sırasıyla “Yatırım (Sermaye) malları” (2 milyar 703 milyon dolar) ve “Tüketim malları” (2 milyar 158 milyon dolar) grupları takip etmiştir.

Tablo 3: GEG Sınıflamasına Göre İthalat (Milyon Dolar) (GTS)

Sıra No	Sektör adı (İthalat)	Temmuz			Ocak-Temmuz		
		2019	2020	Değişim (%)	2019	2020	Değişim (%)
1	Yatırım (Sermaye) malları	2.820	2.703	-4,14	14.894	16.215	8,87
2	Ham madde (Ara mallar)	14.411	12.855	-10,80	94.230	87.723	-6,91
3	Tüketim malları	1.957	2.158	10,30	11.928	12.371	3,72
	Diğer	41	39	-4,67	330	342	3,70
	Toplam	19.229	17.756	-7,66	121.381	116.651	-3,90

I.I.C. GTS Kapsamında Fasıllara Göre İhracat ve İthalat

GTS'ye göre en fazla ihracat yapılan fasıl “Motorlu Kara Taşıtları” olmuştur.

2020 yılı Temmuz ayında en çok ihraç edilen “Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler, diğer kara taşıtları” faslını (1 milyar 880 milyon dolar), “Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler” (1 milyar 501 milyon dolar) ve “Örme giyim eşyası ve aksesuarı” (853 milyon dolar) ihracatı takip etmiştir. Fasıllar düzeyinde en büyük 5 ihracat kalemi aşağıdaki tabloda sunulmaktadır.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2020 YILI TEMMUZ AYI VERİ BÜLTENİ

Tablo 4: Fasil Verilerine Göre İhracat (Milyon Dolar) (GTS)

Sıra No	Fasil Açıklaması (İhracat)	Temmuz		Ocak-Temmuz	
		2019	2020	2019	2020
1	Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler, diğer kara taşıtları	2.604	1.880	15.960	11.165
2	Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler	1.556	1.501	10.248	8.851
3	Örme giyim eşyası ve aksesuarı	860	853	5.289	4.087
4	Elektrikli makina ve cihazlar, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları	801	811	5.450	4.842
5	Örülmemiş giyim eşyası ve aksesuarı	662	751	4.180	3.613
	Diğer	9.448	9.217	63.168	57.474
Toplam		15.932	15.012	104.296	90.032

GTS'ye göre en fazla ithalat yapılan fasıl "Mineral Yakıtlar" olmuştur.

2020 yılı Temmuz ayında en çok ithal edilen "Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler" faslını (2 milyar 467 milyon dolar), "Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler" (2 milyar 138 milyon dolar) ve "Kıymetli taşlar, kıymetli metaller, inciler, taklit mücevherci eşyası, metal paralar" (2 milyar 74 milyon dolar) ithalatı takip etmiştir. Fasillar düzeyinde en büyük 5 ithalat kalemi aşağıdaki tabloda sunulmaktadır.

Tablo 5: Fasil Verilerine Göre İthalat (Milyon Dolar) (GTS)

Sıra No	Fasil Açıklaması (İthalat)	Temmuz		Ocak-Temmuz	
		2019	2020	2019	2020
1	Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler	3.444	2.467	24.699	16.773
2	Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler	2.167	2.138	12.703	12.932
3	Kıymetli taşlar, kıymetli metaller, inciler, taklit mücevherci eşyası, metal paralar	1.100	2.074	6.363	11.814
4	Elektrikli makina ve cihazlar, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları	1.312	1.448	8.648	8.574
5	Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler, diğer kara taşıtları	939	1.425	5.431	6.637
	Diğer	10.267	8.204	63.536	59.922
Toplam		19.229	17.756	121.381	116.651

I.I.D. GTS Kapsamında Ülkelere Göre İhracat ve İthalat

GTS'ye göre en fazla ihracat yapılan ülkeler sırasıyla Almanya, İngiltere ve ABD olmuştur.

2020 yılı Temmuz ayında en fazla ihracat yapılan ülke Almanya (1 milyar 458 milyon dolar) olurken, bu ülkeyi sırasıyla İngiltere (963 milyon dolar) ve ABD (942 milyon dolar) izlemektedir.

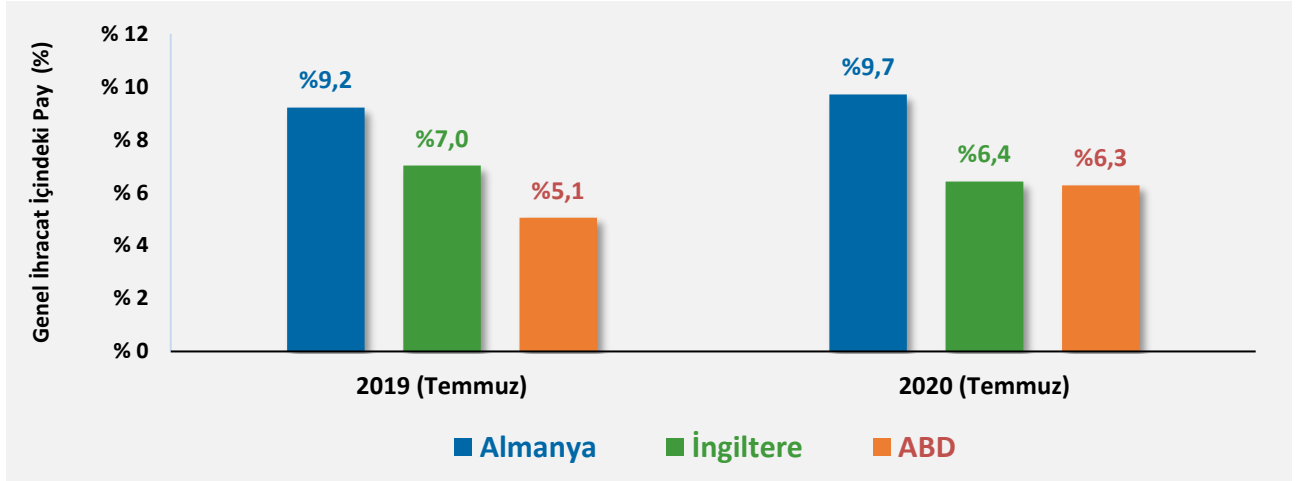

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2020 YILI TEMMUZ AYI VERİ BÜLTENİ

Tablo 6: Ülkelere Göre İhracat (Milyon Dolar) (GTS)

Sıra No	Ülke Adı (İhracat)	Temmuz			Ocak-Temmuz		
		2019	2020	Değişim (%)	2019	2020	Değişim (%)
1	Almanya	1.468	1.458	-0,66	9.773	8.560	-12,42
2	İngiltere	1.118	963	-13,86	6.313	5.419	-14,16
3	ABD	805	942	16,95	5.139	5.560	8,19
4	Irak	873	732	-16,13	5.583	4.806	-13,91
5	Fransa	769	694	-9,71	4.793	3.735	-22,08
	Diğer	10.899	10.222	-6,21	72.696	61.953	-14,78
	Toplam	15.932	15.012	-5,78	104.296	90.032	-13,68

Grafik 2: İhracatta İlk 3 Ülkenin Genel İçindeki Payları (GTS)

GTS'ye göre en fazla ithalat yapılan ülkeler sırasıyla Çin, Almanya ve Rusya Federasyonu olmuştur.

2020 yılı Temmuz ayında en fazla ithalat yapılan ülke Çin (1 milyar 911 milyon dolar) olurken, bu ülkeyi sırasıyla Almanya (1 milyar 835 milyon dolar) ve Rusya Federasyonu (1 milyar 279 milyon dolar) izlemektedir.

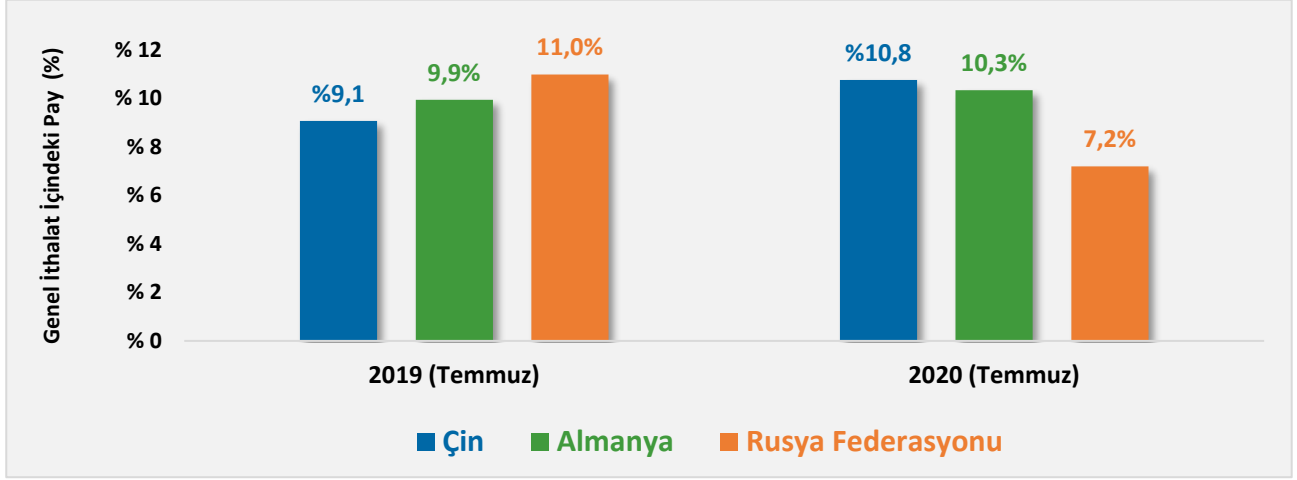
Tablo 7: Ülkelere Göre İthalat (Milyon Dolar) (GTS)

Sıra No	Ülke Adı (İthalat)	Temmuz			Ocak-Temmuz		
		2019	2020	Değişim (%)	2019	2020	Değişim (%)
1	Çin	1.745	1.911	9,50	10.628	12.287	15,61
2	Almanya	1.912	1.835	-4,04	10.931	10.948	0,16
3	Rusya Federasyonu	2.111	1.279	-39,43	12.896	10.010	-22,38
4	Irak	395	1.260	218,66	831	4.567	449,82
5	ABD	1.343	966	-28,10	7.038	7.027	-0,16
	Diğer	11.721	10.505	-10,38	79.057	71.812	-9,16
	Toplam	19.229	17.756	-7,66	121.381	116.651	-3,90

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2020 YILI TEMMUZ AYI VERİ BÜLTENİ

Grafik 3: İthalatta İlk 3 Ülkenin Genel İçindeki Payları (GTS)

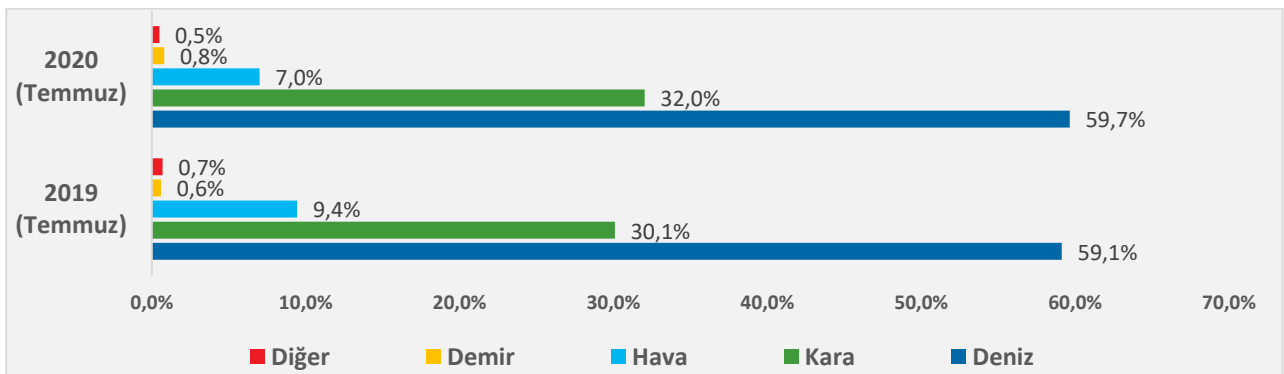

I.I.E. GTS Kapsamında Taşıma Şekillerine Göre İhracat ve İthalat

GTS'ye göre 2020 yılı Temmuz ayında dış ticarete en çok kullanılan taşıma şekli Deniz Yolu taşımacılığı olmuştur.

2020 yılı Temmuz ayında gerçekleştirilen ihracatın taşıma şekillerine bakıldığında en çok ihracat "Deniz Yolu" (8 milyar 957 milyon dolar) ile yapılırken, bu taşıma şeklini sırasıyla "Kara Yolu" (4 milyar 809 milyon dolar) ve "Hava Yolu" ulaşımı (1 milyar 53 milyon dolar) izlemektedir.

Grafik 4: Taşıma Şekillerine Göre İhracat (%) (GTS)

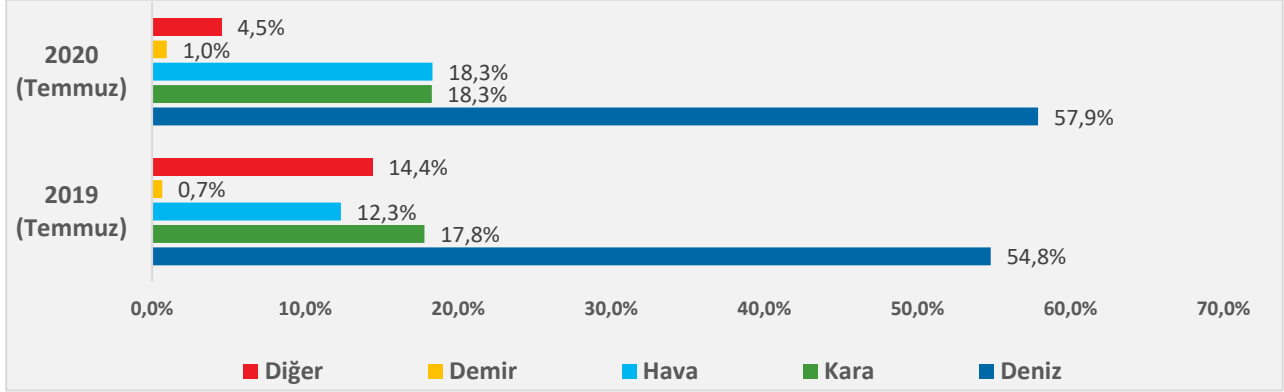
Not: Diğer taşıma şekli, kendinden hareketli araçlar, boru hattı ve postayla göndermeyi de içermektedir.

GTS'ye göre 2020 yılı Temmuz ayında gerçekleştirilen ithalatın taşıma şekillerine bakıldığında ise, en çok ithalat "Deniz Yolu" (10 milyar 282 milyon dolar) ile yapılırken, bu taşıma şeklini sırasıyla "Hava Yolu" ulaşımı (3 milyar 254 milyon dolar) ve "Kara Yolu" (3 milyar 244 milyon dolar) izlemektedir.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2020 YILI TEMMUZ AYI VERİ BÜLTENİ

Grafik 5: Taşıma Şekillerine Göre İthalat (%) (GTS)

Not: Diğer taşıma şekli, kendinden hareketli araçlar, boru hattı ve postayla göndermeyi de içermektedir.

I.I.F. GTS Kapsamında Ödeme Şekillerine Göre İhracat ve İthalat

2020 yılı Temmuz ayında ihracatta tercih edilen ödeme şekillerine bakıldığında; en çok ihracat “Mal Mukabili Ödeme” (9 milyar 544 milyon dolar) ile yapılırken, bu ödeme şeklini “Peşin Ödeme” (2 milyar 165 milyon dolar) ve “Vesaik Mukabili Ödeme” (1 milyar 501 milyon dolar) takip etmiştir.

Tablo 8: Ödeme Şekillerine Göre İhracat (Milyon Dolar) (GTS)

Ödeme Şekli (İhracat)	Temmuz			Ocak-Temmuz		
	2019	2020	Değişim (%)	2019	2020	Değişim (%)
Mal Mukabili Ödeme	10.634	9.544	-10,25	69.392	59.256	-14,61
Peşin Ödeme	2.077	2.165	4,21	12.530	13.040	4,07
Vesaik Mukabili Ödeme	1.761	1.501	-14,73	12.382	9.605	-22,43
Vadeli Akreditif	207	218	5,17	1.480	1.381	-6,68
Bedelsiz	180	155	-14,30	1.132	918	-18,94
Akreditif	887	790	-10,88	6.734	4.856	-27,90
Diğer*	186	639	244,16	646	977	51,31
TOPLAM	15.932	15.012	-5,78	104.296	90.032	-13,68

*"Diğer": Bağlı Muamele, Kabul Kredili Akreditif, Kabul Kredili Vesaik Mukabili, Kabul Kredili Mal Mukabili, Peşin Akreditif, Özel takas ve Özel Hesap ödeme şekillerini içermektedir.

2020 yılı Temmuz ayında ithalatta tercih edilen ödeme şekillerine bakıldığında; en çok ithalat “Mal Mukabili Ödeme” (9 milyar 671 milyon dolar) ile yapılırken, bu ödeme şeklini “Peşin Ödeme” (4 milyar 974 milyon dolar) ve “Bedelsiz” (907 milyon dolar) takip etmiştir.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI
2020 YILI TEMMUZ AYI VERİ BÜLTENİ

Tablo 9: Ödeme Şekillerine Göre İthalat (Milyon Dolar) (GTS)

Ödeme Şekli (İthalat)	Temmuz			Ocak-Temmuz		
	2019	2020	Değişim (%)	2019	2020	Değişim (%)
Mal Mukabili Ödeme	11.778	9.671	-17,88	74.912	69.112	-7,74
Peşin Ödeme	3.737	4.974	33,10	24.560	27.390	11,52
Vesaik Mukabili Ödeme	584	400	-31,55	3.649	3.497	-4,17
Vadeli Akreditif	1.263	817	-35,33	7.574	5.643	-25,50
Bedelsiz	1.224	907	-25,89	6.619	6.754	2,04
Akreditif	377	462	22,60	2.713	2.594	-4,39
Diğer*	267	526	96,82	1.355	1.662	22,65
TOPLAM	19.229	17.756	-3,90	121.381	116.651	-3,57

*"Diğer": Bağlı Muamele, Kabul Kredili Akreditif, Kabul Kredili Vesaik Mukabili, Kabul Kredili Mal Mukabili, Peşin Akreditif, Özel takas ve Özel Hesap ödeme şekillerini içermektedir.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2020 YILI TEMMUZ AYI VERİ BÜLTENİ

I.II.A. ÖTS Kapsamında Genel İhracat ve İthalat

Temmuz ayında ihracat bir önceki yılın aynı ayına göre % 5,75 oranında, ithalat ise % 6,33 oranında azalmıştır.

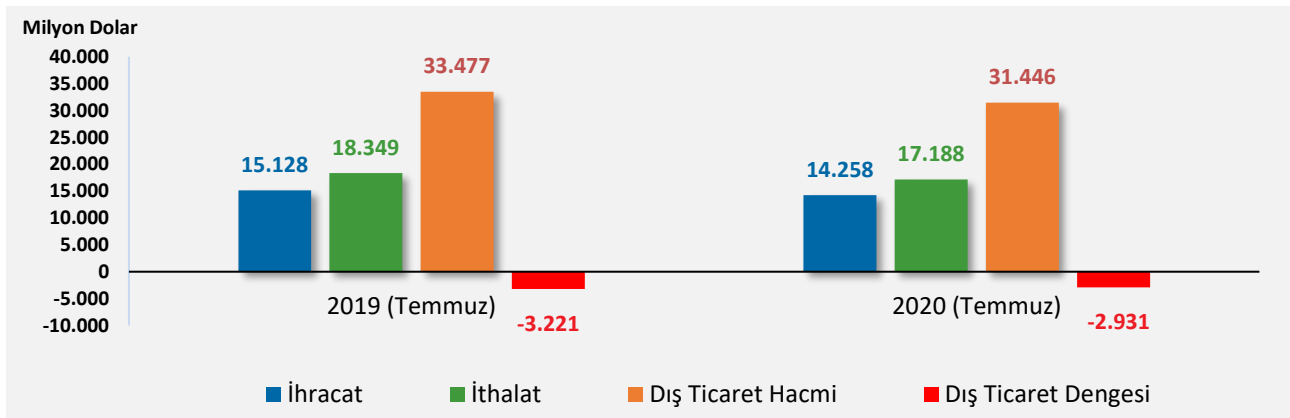
2020 yılı Temmuz ayında geçen yılın aynı ayına göre;

- İhracat, % 5,75 azalarak 14 milyar 258 milyon dolar,
- İthalat, % 6,33 azalarak 17 milyar 188 milyon dolar,
- Dış ticaret hacmi, % 6,07 azalarak 31 milyar 446 milyon dolar olurken,
- Dış ticaret açığı % 9,03 azalarak 2 milyar 931 milyon dolara gerilemiştir.
- İhracatın ithalatı karşılama oranı ise % 83,0 seviyesine yükselmiştir.

Tablo 10: ÖTS'ye Göre Dış Ticaret Verileri (Milyon Dolar)

Dış Ticaret	Temmuz			Ocak-Temmuz		
	2019	2020	Değişim (%)	2019	2020	Değişim (%)
İhracat	15.128	14.258	-5,75	98.807	85.151	-13,82
İthalat	18.349	17.188	-6,33	116.911	111.715	-4,44
Dış Ticaret Hacmi	33.477	31.446	-6,07	215.718	196.866	-8,74
Dış Ticaret Dengesi	-3.221	-2.931	-9,03	-18.105	-26.564	46,72
İhr./ İth. Karşılama Oranı (%)	82,4	83,0		84,5	76,2	

Grafik 6: Aylara Göre Dış Ticaret Verileri

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2020 YILI TEMMUZ AYI VERİ BÜLTENİ

I.II.B. ÖTS Kapsamında Geniş Ekonomik Grupların (GEG) Sınıflamasına Göre İhracat ve İthalat

En fazla ihracat “Ham madde (Ara mallar)” grubundan yapılmıştır.

2020 yılı Temmuz ayında Geniş Ekonomik Grupların sınıflamasına göre ihracat incelendiğinde; en çok ihracat “Ham madde (Ara mallar)” (6 milyar 596 milyon dolar) grubunda yapılırken, bu grubu sırasıyla “Tüketim malları” (5 milyar 925 milyon dolar) ve “Yatırım (Sermaye) malları” (1 milyar 651 milyon dolar) grupları takip etmiştir.

Tablo 11: GEG Sınıflamasına Göre İhracat (Milyon Dolar) (ÖTS)

Sıra No	Sektör adı	Temmuz			Ocak-Temmuz		
		2019	2020	Değişim (%)	2019	2020	Değişim (%)
1	Yatırım (Sermaye) malları	1.953	1.651	-15,47	12.056	9.511	-21,11
2	Ham madde (Ara mallar)	7.085	6.596	-6,90	46.724	41.022	-12,20
3	Tüketim malları	5.993	5.925	-1,13	39.422	34.114	-13,46
	Diğer	97	86	-11,13	605	504	-16,66
	Toplam	15.128	14.258	-5,75	98.807	85.151	-13,82

En fazla ithalat “Ham madde (Ara mallar)” grubundan yapılmıştır.

2020 yılı Temmuz ayında Geniş Ekonomik Grupların sınıflamasına göre ithalat incelendiğinde; en çok ithalat “Ham madde (Ara mallar)” (12 milyar 532 milyon dolar) grubunda yapılırken, bu grubu sırasıyla “Yatırım (Sermaye) malları” (2 milyar 615 milyon dolar) ve “Tüketim malları” (1 milyar 997 milyon dolar) grupları takip etmiştir.

Tablo 12: GEG Sınıflamasına Göre İthalat (Milyon Dolar) (ÖTS)

Sıra No	Sektör adı	Temmuz			Ocak-Temmuz		
		2019	2020	Değişim (%)	2019	2020	Değişim (%)
1	Yatırım (Sermaye) malları	2.726	2.615	-4,07	14.740	15.702	6,52
2	Ham madde (Ara mallar)	13.983	12.532	-10,38	91.615	84.520	-7,75
3	Tüketim malları	1.598	1.997	24,98	10.229	11.115	8,66
	Diğer	41	44	5,38	327	379	15,99
	Toplam	18.349	17.188	-6,33	116.911	111.715	-4,44

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2020 YILI TEMMUZ AYI VERİ BÜLTENİ

I.II.C. ÖTS Kapsamında Fasıllara Göre İhracat ve İthalat

ÖTS'ye göre en fazla ihracat yapılan fasıl "Motorlu Kara Taşıtları" olmuştur.

2020 yılı Temmuz ayında en çok ihraç edilen "Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler, diğer kara taşıtları" faslını (1 milyar 832 milyon dolar), "Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler" (1 milyar 412 milyon dolar) ve "Örme giyim eşyası ve aksesuarı" (841 milyon dolar) ihracatı takip etmiştir. Fasıllar düzeyinde en büyük 5 ihracat kalemi aşağıdaki tabloda görülmektedir.

Tablo 13: Fasil Verilerine Göre İhracat (Milyon Dolar) (ÖTS)

Sıra No	Fasil Açıklaması	Temmuz		Ocak-Temmuz	
		2019	2020	2019	2020
1	Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler, diğer kara taşıtları	2.547	1.832	15.544	10.820
2	Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler	1.440	1.412	9.473	8.249
3	Örme giyim eşyası ve aksesuarı	847	841	5.209	4.026
4	Elektrikli makina ve cihazlar, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları	720	719	4.827	4.316
5	Örülmemiş giyim eşyası ve aksesuarı	624	718	3.927	3.438
	Diğer	8.950	8.736	59.828	54.302
Toplam		15.128	14.258	98.807	85.151

ÖTS'ye göre en fazla ithalat yapılan fasıl "Mineral Yakıtlar" olmuştur.

2020 yılı Temmuz ayında en çok ithal edilen "Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler" faslını (2 milyar 392 milyon dolar), "Kıymetli taşlar, kıymetli metaller, inciler, taklit mücevherci eşyası, metal paralar" (2 milyar 74 milyon dolar) ve "Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler" (2 milyar 55 milyon dolar) ithalatı takip etmiştir. Fasıllar düzeyinde en büyük 5 ithalat kalemi aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 14: Fasil Verilerine Göre İthalat (Milyon Dolar) (ÖTS)

Sıra No	Fasil Açıklaması	Temmuz		Ocak-Temmuz	
		2019	2020	2019	2020
1	Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler	3.423	2.392	24.406	15.925
2	Kıymetli taşlar, kıymetli metaller, inciler, taklit mücevherci eşyası, metal paralar	1.097	2.074	6.353	11.729
3	Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler	2.067	2.055	12.412	12.309
4	Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler, diğer kara taşıtları	773	1.411	5.025	6.490
5	Elektrikli makina ve cihazlar, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları	1.267	1.392	8.397	8.221
	Diğer	9.722	7.864	60.319	57.040
Toplam		18.349	17.188	116.911	111.715

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2020 YILI TEMMUZ AYI VERİ BÜLTENİ

I.II.D. ÖTS Kapsamında Ülkelere Göre İhracat ve İthalat

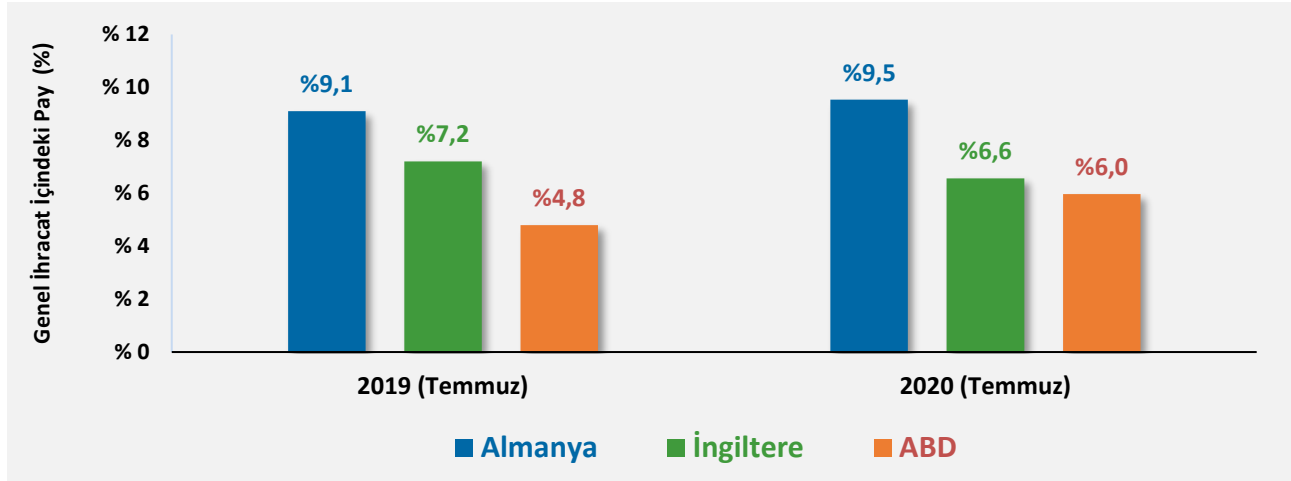
ÖTS'ye göre en fazla ihracat yapılan ülkeler sırasıyla Almanya, İngiltere ve ABD olmuştur.

2020 yılı Temmuz ayında en fazla ihracat yapılan ülke Almanya (1 milyar 359 milyon dolar) olurken, bu ülkeyi sırasıyla İngiltere (935 milyon dolar) ve ABD (851 milyon dolar) izlemektedir.

Tablo 15: Ülkelere Göre İhracat (Milyon Dolar) (ÖTS)

Sıra No	Ülke Adı	Temmuz			Ocak-Temmuz		
		2019	2020	Değişim (%)	2019	2020	Değişim (%)
1	Almanya	1.376	1.359	-1,22	9.064	7.960	-12,19
2	İngiltere	1.089	935	-14,10	6.075	5.245	-13,66
3	ABD	725	851	17,36	4.626	4.938	6,76
4	Fransa	740	662	-10,50	4.617	3.555	-23,00
5	Irak	768	659	-14,30	4.885	4.221	-13,59
	Diğer	10.429	9.791	-6,12	69.540	59.232	-14,82
	Toplam	15.128	14.258	-5,75	98.807	85.151	-13,82

Grafik 7: İhracatta İlk 3 Ülkenin Genel İçindeki Payları (ÖTS)

ÖTS'ye göre en fazla ithalat yapılan ülkeler sırasıyla Çin, Almanya ve Rusya Federasyonu olmuştur.

2020 yılı Temmuz ayında en fazla ithalat yapılan ülke Çin (1 milyar 818 milyon dolar) olurken, bu ülkeyi sırasıyla Almanya (1 milyar 756 milyon dolar) ve Rusya Federasyonu (1 milyar 297 milyon dolar) izlemektedir.

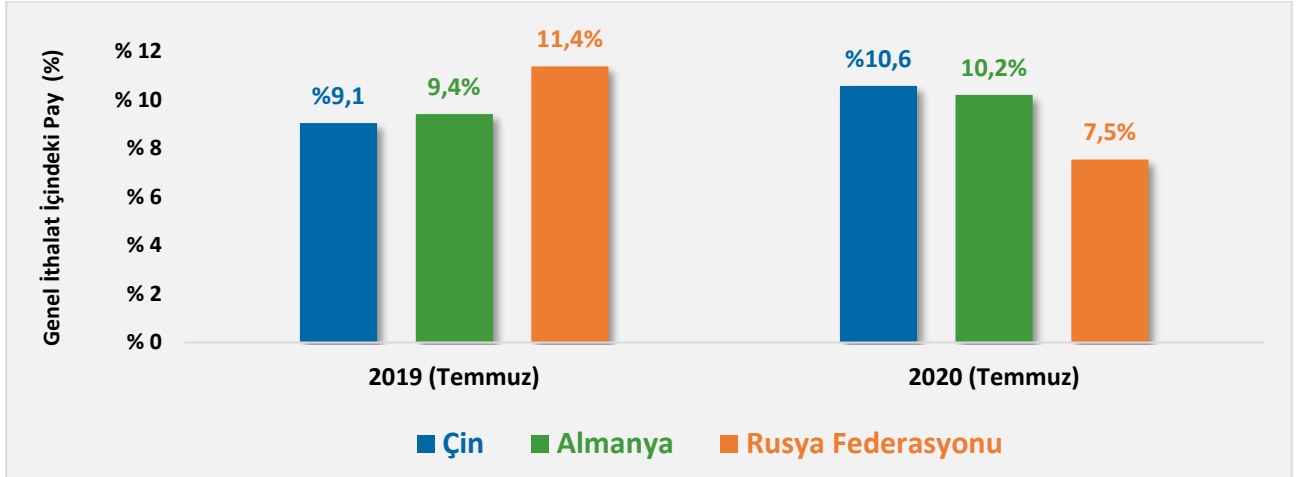

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2020 YILI TEMMUZ AYI VERİ BÜLTENİ

Tablo 16: Ülkelere Göre İthalat (Milyon Dolar) (ÖTS)

Sıra No	Ülke Adı	Temmuz			Ocak-Temmuz		
		2019	2020	Değişim (%)	2019	2020	Değişim (%)
1	Çin	1.661	1.818	9,45	10.258	11.648	13,55
2	Almanya	1.727	1.756	1,67	10.156	10.431	2,71
3	Rusya Federasyonu	2.091	1.297	-37,98	12.631	9.538	-24,49
4	Irak	376	1.251	232,33	723	4.517	525,03
5	ABD	1.324	914	-30,97	6.651	6.593	-0,86
	Diğer	11.170	10.153	-9,10	76.492	68.987	-9,81
	Toplam	18.349	17.188	-6,33	116.911	111.715	-4,44

Grafik 8: İthalatta İlk 3 Ülkenin Genel İçindeki Payları (ÖTS)

I.II.E. ÖTS Kapsamında Taşıma Şekillerine Göre İhracat ve İthalat

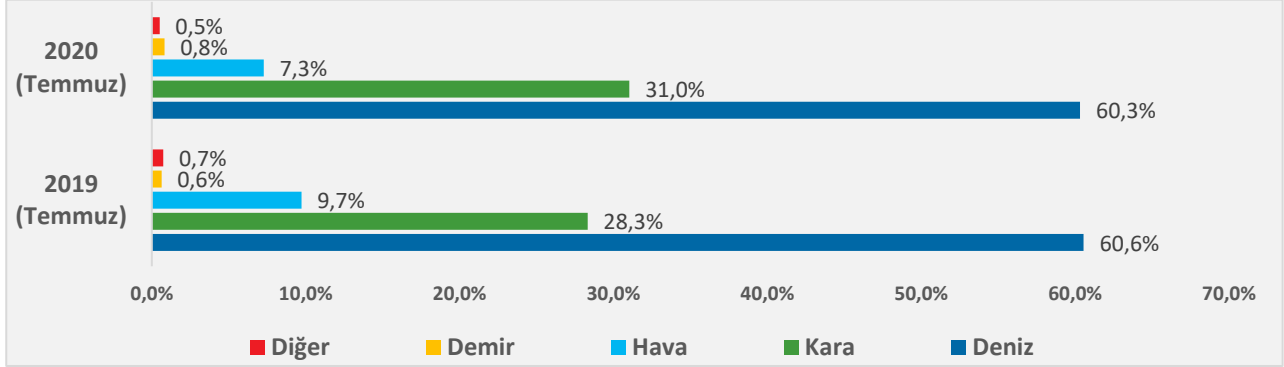
ÖTS'ye göre 2020 yılı Temmuz ayında dış ticarete en çok kullanılan taşıma şekli Deniz Yolu taşımacılığı olmuştur.

2020 yılı Temmuz ayında gerçekleştirilen ihracatın taşıma şekillerine bakıldığında en çok ihracat "Deniz Yolu" (8 milyar 603 milyon dolar) ile yapılırken, bu taşıma şeklini sırasıyla "Kara Yolu" (4 milyar 426 milyon dolar) ve "Hava Yolu" ulaşımı (1 milyar 38 milyon dolar) izlemektedir.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2020 YILI TEMMUZ AYI VERİ BÜLTENİ

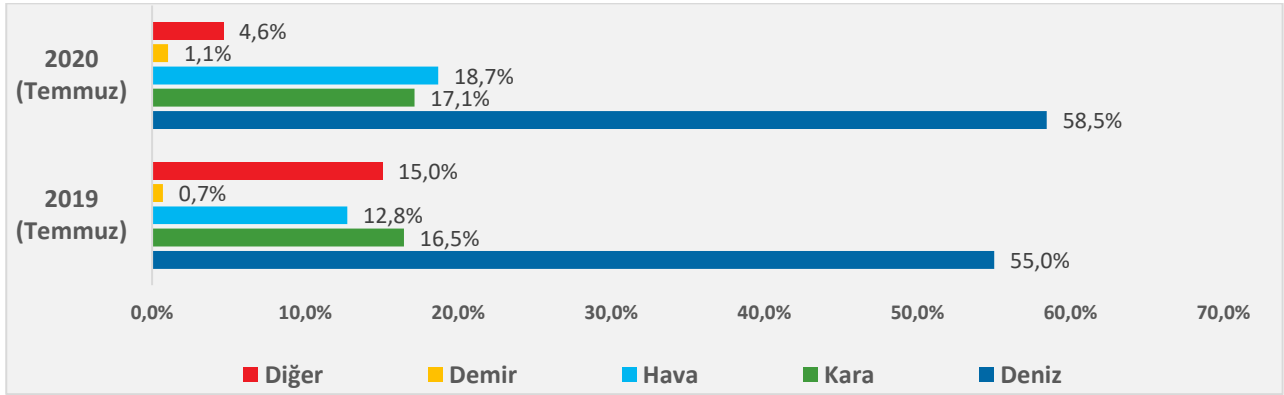
Grafik 9: Taşıma Şekillerine Göre İhracat (%) (ÖTS)

Not: Diğer taşıma şekli, kendinden hareketli araçlar, boru hattı ve postayla göndermeyi de içermektedir.

ÖTS'ye göre 2020 yılı Temmuz ayında gerçekleştirilen ithalatın taşıma şekillerine bakıldığında ise, en çok ithalat "Deniz Yolu" (10 milyar 47 milyon dolar) ile yapılırken, bu taşıma şeklini sırasıyla "Hava Yolu" ulaşımı (3 milyar 214 milyon dolar) ve "Kara Yolu" (2 milyar 948 milyon dolar) izlemektedir.

Grafik 10: Taşıma Şekillerine Göre İthalat (%) (ÖTS)

Not: Diğer taşıma şekli, kendinden hareketli araçlar, boru hattı ve postayla göndermeyi de içermektedir.

I.II.F. ÖTS Kapsamında Ödeme Şekillerine Göre İhracat ve İthalat

2020 yılı Temmuz ayında ihracatta tercih edilen ödeme şekillerine bakıldığında; en çok ihracat "Mal Mukabili Ödeme" (9 milyar 389 milyon dolar) ile yapılırken, bu ödeme şeklini "Peşin Ödeme" (2 milyar 194 milyon dolar) ve "Vesaik Mukabili Ödeme" (1 milyar 495 milyon dolar) takip etmiştir.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2020 YILI TEMMUZ AYI VERİ BÜLTENİ

Tablo 17: Ödeme Şekillerine Göre İhracat (Milyon Dolar) (ÖTS)

Ödeme Şekli	Temmuz			Ocak-Temmuz		
	2019	2020	Değişim (%)	2019	2020	Değişim (%)
Mal Mukabili Ödeme	10.131	9.389	-7,32	65.346	55.805	-14,60
Peşin Ödeme	1.991	2.194	10,19	12.056	12.769	5,92
Vesaik Mukabili Ödeme	1.739	1.495	-14,00	12.157	9.404	-22,64
Vadeli Akreditif	203	221	9,15	1.455	1.376	-5,44
Bedelsiz	161	150	-7,04	960	837	-12,81
Akreditif	884	791	-10,60	6.702	4.838	-27,82
Diğer*	20	19	-6,13	130	121	-6,94
TOPLAM	15.128	14.258	-5,75	98.807	85.151	-13,82

*"Diğer": Bağlı Muamele, Kabul Kredili Akreditif, Kabul Kredili Vesaik Mukabili, Kabul Kredili Mal Mukabili, Peşin Akreditif, Özel takas ve Özel Hesap ödeme şekillerini içermektedir.

2020 yılı Temmuz ayında ithalatta tercih edilen ödeme şekillerine bakıldığında; en çok ithalat "Mal Mukabili Ödeme" (7 milyar 867 milyon dolar) ile yapılırken, bu ödeme şeklini "Peşin Ödeme" (6 milyar 584 milyon dolar) ve "Vadeli Akreditif" (868 milyon dolar) takip etmiştir.

Tablo 18: Ödeme Şekillerine Göre İthalat (Milyon Dolar) (ÖTS)

Ödeme Şekli	Temmuz			Ocak-Temmuz		
	2019	2020	Değişim (%)	2019	2020	Değişim (%)
Mal Mukabili Ödeme	9.602	7.867	-18,07	61.479	54.997	-10,54
Peşin Ödeme	5.088	6.584	29,39	33.251	37.025	11,35
Vesaik Mukabili Ödeme	655	446	-31,98	4.119	3.676	-10,78
Vadeli Akreditif	1.251	868	-30,65	7.743	5.831	-24,69
Bedelsiz	1.085	818	-24,60	5.715	6.138	7,40
Akreditif	488	470	-3,66	3.342	2.928	-12,39
Diğer*	180	136	-24,17	1.262	1.120	-11,29
TOPLAM	18.349	17.188	-6,33	116.911	111.715	-4,44

*"Diğer": Bağlı Muamele, Kabul Kredili Akreditif, Kabul Kredili Vesaik Mukabili, Kabul Kredili Mal Mukabili, Peşin Akreditif, Özel takas ve Özel Hesap ödeme şekillerini içermektedir.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2020 YILI TEMMUZ AYI VERİ BÜLTENİ

I.II.G. ÖTS Kapsamında TL ile Beyan Edilen İhracat ve İthalat

Tablo 19: TL ile Yapılan Dış Ticaret

Yıl	Beyanname Türü	Kıymet (Milyon TL)	Ülke Sayısı	Firma Sayısı
2019 (Temmuz)	İhracat	5.703.533.516	174	6.924
	İthalat	6.082.429.861	107	1.016
2020 (Temmuz)	İhracat	4.399.264.979	176	6.804
	İthalat	7.211.262.763	107	1.028
Değişim (%)	İhracat	-22,87	1,15	-1,73
	İthalat	18,56	0,00	1,18

2020 yılı Temmuz ayında Türk Lirası ile yapmış olduğumuz dış ticaretin toplamı 11 milyar 611 milyon TL olarak gerçekleşmiş olup, bunun 4 milyar 399 milyon TL'lik kısmı ihracat, 7 milyar 211 milyon TL'lik kısmı ithalat olmuştur.

2020 yılı Temmuz ayında milli paramızla ihracat işlemlerini gerçekleştirdiğimiz ülke sayısı 176, aynı dönemde milli paramızla ihracat yapan firma sayısı 6.804 olmuştur. 2020 yılı Temmuz ayında milli paramızla ithalat işlemlerini gerçekleştirdiğimiz ülke sayısı ise 107, aynı dönemde milli paramızla ithalat yapan firma sayısı 1.028 olarak gerçekleşmiştir.

II. GÜMRÜK VERGİLERİNE İLİŞKİN VERİLER

2020 yılı Temmuz ayında 17,5 Milyar TL vergi Gümrük İdarelerince tahsil edildi.

Gümrük İdareleri tarafından 2020 yılı Haziran ayında 16 milyar 111 milyon TL, 2020 yılı Temmuz ayında 17 milyar 461 milyon TL vergi tahsil edilmiştir. 2020 yılı Ocak-Haziran döneminde ülkemiz vergi gelirleri toplamı 335 milyar 948 milyon TL olup, Gümrük İdarelerince tahsil edilen vergilerin toplam vergi gelirleri içerisindeki payı % 23,27 olarak gerçekleşmiştir. **2020 yılının ilk 7 ayında ise Gümrük İdarelerince tahsil edilen vergiler toplamı ise 95 milyar 625 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.**

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2020 YILI TEMMUZ AYI VERİ BÜLTENİ

III. ŞİRKET VERİLERİ

Tablo 20: Türlerine Göre Aktif Firma Sayıları

Türü	Aktif Firma
Limited Şirket	878.790
Ticari İşletme	681.713
Şube	208.338
Anonim Şirket	145.614
Kooperatif	31.431
Kollektif Şirket	11.351
Komandit Şirket	2.018
Donatma İştiraki	0
Toplam	1.959.255

2020 yılı Haziran ayında toplam aktif firma sayısı 1.949.057 iken, Temmuz ayında 10.198 adet artarak 1.959.255 olmuştur.

IV. HAL KAYIT SİSTEMİ VERİLERİ

Tablo 21: Hal Kayıt Sistemi Verileri

Dönem	Temmuz		
	2019	2020	Değişim (%)
Hal Kayıt Sistemine Kayıtlı Kişi Sayısı	51.867	55.185	6,40%
Bildirim Sayısı	14.155.157	16.020.730	13,18%

2020 yılı Temmuz ayında Hal Kayıt Sistemine kayıtlı kişi sayısı 55.185, bildirim sayısı ise 16.020.730 'dur. Bu dönemde, bir önceki yılın aynı ayına göre Hal Kayıt Sistemine kayıtlı kişi sayısında %6,40'lık artış, bildirim sayısında da % 13,18'lik bir artış olmuştur.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2020 YILI TEMMUZ AYI VERİ BÜLTENİ

V. ESNAF, SANATKÂRLAR VE KOOPERATİFÇİLİK VERİLERİ

Tablo 22: Esnaf ve Sanatkâr Sayıları

Esnaf ve Sanatkarlar	Sayı
Kadın	324.269
Erkek	1.604.667
Toplam	1.928.936
Esnaf ve Sanatkâr İşyeri Sayısı	2.076.645

2020 yılı Temmuz ayında esnaf ve sanatkâr sayısı 1.928.936 iken, toplam işyeri sayısı ise 2.076.645 olmuştur.

Tablo 23: Kooperatif ve Ortak Sayıları

Dönem	Temmuz		
	2019	2020	Değişim (%)
Kooperatif Sayısı	11.964	12.437	3,95
Ortak Sayısı	1.561.484	1.567.239	0,36

2020 yılı Temmuz ayında Türkiye genelinde kooperatif sayısı, bir önceki yılın aynı dönemine göre %3,95 artarak 12.437'ye ulaşmıştır. Aynı dönemde kooperatiflerin ortak sayısı ise 1.567.239 olmuştur.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2020 YILI TEMMUZ AYI VERİ BÜLTENİ

YASAL UYARI

Bültende yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir kişi, kurum veya kuruluşa herhangi bir taahhüt içermemekte olup, sadece bilgi amaçlıdır. Bültende yer alan bilgiler, kaynak gösterilmek suretiyle yayımlanabilir; ancak bu bilgiler ticari amaçlarla kullanılamaz. Bültendeki bilgilerin telif ve diğer her türlü hakkı Ticaret Bakanlığı'na aittir.

Ticaret Bakanlığı, Bültende yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda hiçbir taahhüt ve sorumluluk kabul etmez. Bültendeki bilgilerin yanlış veya eksik kullanımı veya yorumlanması sonucunda Ticaret Bakanlığı'na hiçbir kusur veya sorumluluk yüklenemez. Tabloda yer alan rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Ticaret Bakanlığı, Bültende yer alan bütün bilgileri ve tasarımı önceden bildirimde bulunmaksızın değiştirebilir veya Bültenden kaldırabilir.